

nești, una dintre cele mai complete și bine gândite cercetări pe care o cunoaștem în Europa¹.

Gândim că viața în satele românești ar îmbia mulți vizitatori să revină; meșteșugurile, obiceiurile și frumosele clădiri constituie o valoare de neprețuit.

Vom raporta deci favorabil periplusul nostru în România la Consiliul Europei.

Proiectele ECOVAST nu pot deveni viabile decât după ce problema satelor din România va fi cunoscută și înțeleasă de către români. Situația cu totul specială a satelor noastre este greu de înțeles privită din afară.

Fenomenul de depopulare a satelor este, pare-se, mai drastic și mai nociv decât în alte țări europene, unde este contrabalansat, în parte, de moda reședinței pentru week-end. Nu se poate evalua perioada în care restabilirea materială a poporului român va face posibil ca acest fenomen să prolifereze și la noi. De asemenea, este greu de înțeles impactul noilor în proprietăți asupra satului și caselor lui.

O altă problemă greu de surmontat este aceea a modernizării, foarte necesare de altfel, a caselor tradiționale românești, care sînt, prin excelență, de mici dimensiuni: apare astfel incompatibilitatea spațiu mic — confort și pericolul denaturării caracterului original prin extinderi discordante. Soluții viabile, elaborate de profesioniști, ar putea preîntîmpina dorința

¹ Este vorba despre studiul „Locuința tradițională în mediul rural” elaborat în anul 1988 și avînd ca proiectant general Institutul de Proiectări Prahova.

Comitetul de inițiativă constituit la Ploiești în 29 martie 1991 are ca obiectiv stabilirea statutului și bazei juridice a viitoarei organizații ce va fi afiliată Comitetului Internațional ECOVAST. Se pregătesc formulare pentru adeziune pentru cei ce doresc să se implice în acțiunea de revitalizare a satelor din România.

oamenilor de a înlocui casele vechi cu construcții noi.

La fel de nociv ca oricare alt factor distructiv este totala derută estetică a populației de la sate, ruptă de tradiție și foarte permeabilă la elemente străine ei, pe care le preia fără discernămint. Arhitectura și decorațiile clădirilor noi, ca și modernizările celor vechi o confirmă pe deplin.

O problemă cum nu se poate mai gravă și fără egal în alte țări europene este părăsirea satelor săsești și, implicit, dispariția unei foarte valoroase civilizații, de o importanță indiscutabilă pentru România. Îngrijirea este amplificată de absența oricărui alt tip de atitudine decât aceea de contemplare pasivă și uimită în fața devastării acestor bijuterii arhitectonice cu o grabă și o eficiență furibundă de către țigani.

Avînsînd pe traiectul problemelor greu de înțeles pentru străini, revin asupra ideii lansate de specialiștii englezi, aceea de a constitui tabere de vară pe lângă meșteri cunoscători ai vechilor tehnici de lucru. Sînt pregătiți oare tinerii români să lase mirajul noutăților occidentale, din ce în ce mai accesibile, fascinația îmbogățirilor spectaculoase, în favoarea îndeletnicirilor străvechi? Asistența occidentală este necesară pentru a convinge că o astfel de orientare poate deveni foarte rentabilă, și, bineînțeles, benefică pentru cultura românească.

Importanța vizitei ECOVAST rezidă, așadar, în primul rînd în reactualizarea acestor probleme. Nu putem răspunde altfel generozității lor decât prin cunoașterea aprofundată a situației satelor din România, pentru a putea elabora un program aplicat, sensibil și tenace, care ar putea să ne redea una dintre cele mai mari bogății ale țării și mîndria de a o avea.

INA POSTĂVARU

Protocoloale de colaborare încheiate între Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice și organisme și instituții de profil din alte țări

Ungaria

PROTOCOLE DE COOPERATICE ET D'ENTRE — AIDE SCIENTIFIQUE ET TECHNIQUE

Les représentants de l'Intendence des Monuments Historiques de la Hongrie et de la Direction des Monuments, Ensembles et Sites Historiques de Roumanie, réunis à Budapest le 22 Mars 1991, ont pris connaissance de la similitude de leurs conceptions concernant les recherches, l'inventaire, la protection, la conservation, la restauration et la mise en valeur des monuments, des ensembles et des sites historiques, témoins de l'identité historique et culturelle de chacun des deux pays et parties du patrimoine européen et mondial dans le même temps.

Ils ont constaté également les pertes du patrimoine culturel provoquées par presque cinquante ans de dictature communiste dans les deux pays, et spécialement en Roumanie.

Animés par le sincère désir de coopérer pour une Europe unie dans leur domaine d'activité — les monuments, les ensembles et les sites historiques —, les

représentants des deux institutions ont établi les suivantes directions de collaboration:

1. Echanges de spécialistes pour des stages de recherche, de documentation et de travaux de conservation et de restauration, ainsi qu'aux cours de perfectionnement de courte ou de longue durée.

2. Echanges d'informations et de documentations archivistiques, photographiques etc., afin de compléter les dossiers des monuments historiques.

3. Echanges de publications, d'autres matériaux documentaires, de livres et d'expositions.

4. Participație reciprocă et/ou des travaux communs des spécialistes sur les chantiers de recherche et de restauration des monuments historiques.

5. Coopération et appui réciproque des représentants des deux institutions dans une Commission Mixte concernant les monuments, ensembles et sites historiques.

Intendance des Monuments
Historiques de la Hongrie

ZSOLT JEKELY
Directeur général

TAMAS FEJERDY
Directeur de la surveillance

Direction des Monument,
des Ensembles et des
Sites Historiques de la
Roumanie

PETER DERER
Directeur

SERGIU IOSIPESCU
Directeur scientifique

6. Les représentants des deux institutions feront les démarches nécessaires afin que le Ministère de la Protection de l'Environnement et de l'Aménagement des Territoires de la Hongrie, le Ministère de la Culture et la Commission Nationale des Monuments, Ensembles et Sites Historiques de la Roumanie appuient la réalisation de ce protocole.

Signé à Bucarest, le 23 Avril 1991.

De asemenea, au fost elaborate propuneri pentru încheierea de protocoale de colaborare și sprijin cu mai multe țări, din care spicuim:

Germania

Propuneri pentru un protocol de cooperare și sprijin între Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice din București/ROMANIA și Oficiul pentru Ocrotirea Monumentelor din Renania /GERMANIA

— Schimburi de informații privind structura organizatorică, legislație și metodologie de aplicare;

— Schimburi de informații privind metode și tehnici de inventariere, supraveghere, inspecția lucrărilor și urmărirea comportării în sit;

— Schimburi de articole, studii, de publicații și literatură de specialitate;

— Schimburi și formare de specialiști: instruire practică;

— Organizarea în comun de expoziții și manifestări;

— Organizarea și realizarea în comun de investigații, proiecte și șantieri de lucru (tehnice și științifice);

— Susținerea morală și materială a eforturilor DMASI în atingerea nivelului internațional promovat de ICOMOS privind:

— accesul la informație și prelucrarea științifică a acesteia (în domeniul specific de activitate);

— tehnicile și aparatura de lucru necesare asigurării evidenței, inspecției, protejării, conservării, restaurării și punerii în valoare (a monumentelor istorice);

— crearea de comitete mixte.

— Realizarea, restaurarea și punerea în valoare a câtorva monumente reprezentative în ambele țări, ca sedii ale unor activități comune tehnice și științifice (cabinete de studii, laboratoare, ateliere de proiectare, meșteșugărești, spații expoziționale, spații de cazare).

Franța

— Organizarea de seminarii pe teme de inventariere și restaurarea monumentelor, cercetare arheologică etc.;

— Schimburi de informații privind structura organizatorică, legislația și metodologia de aplicare;

— Acordarea de burse de specializare în Franța;

— Organizarea schimbului de specialiști pe șantieri de arheologie din România și Franța;

— Deschiderea unui șantier școală în care să colaboreze specialiștii români și francezi.